

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/201/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203563
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7813203563.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu : CD Consulting, s.r.o., so sídlom v Prahe 3, K červenému dvoru 3269/25a, Česká republika, IČO: 26 429 705, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti žalovanej: E. S., T.B. R. T. Č.. XXX, v konaní o zaplatenie 334,00 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č. k. 5C/160/2013-46 zo dňa 23.12.2013 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvého stupňa alebo len súd) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia zmenkovej sumy 334,00 eur, zmenkového úroku, úroku zo zmenkovej sumy a zmenkovej odmeny. Nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania.

Rozhodol tak po zistení, že zmenka predložená žalobcom nemá náležitosti podľa § 33 ods. 1 zák. 191/1950 Sb., a preto je v zmysle odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia neplatná. Z tohto dôvodu žalobu zamietol. Zároveň uplatnený nárok posúdil aj v súvislosti s právnou úpravou, ktorá sa viaže na ochranu spotrebiteľa a dospel k záveru, že dohoda o vyplatení zmenky, obsiahnutá vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, je neplatná, keďže predstavuje neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Aj z tohto dôvodu žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Neúspešnému žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov konania, úspešná žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, preto súd nepriznal účastníkom náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/, písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. a navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a priznať žalobou uplatnenú pohľadávku v celom rozsahu, ako aj náhradu trov celého konania. Nesprávne právne posúdenie veci namietal z toho dôvodu, že súd vec posudzoval a rozhodol, ako by išlo o bežný zmluvný záväzok, pritom predmetom konania bola výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Nesúhlasil s tým, že súd je oprávnený z úradnej povinnosti skúmať, či ide o spotrebiteľský vzťah. Žalobca skutočnosti o existencii iného vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovanou vôbec netvrdil, teda nebol nositeľom dôkazného bremena. Pochybnosti o tomto vzťahu si teda súd vytvoril sám, a preto nemožno dôkaznú povinnosť presúvať na žalobcu. Predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky a túto povinnosť žalobca splnil. Žalovaná mohla na základe článku 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES (č. 861/2007) vzniesť námietky voči tejto zmenke, ak tak však neurobila, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej citovaným nariadením. Súd teda nie je legitimovaný na to, aby sám vznášal námietky voči zmenke za žalovanú. Vytýkal súdu, že ignoroval ust. § 17 zák. 191/1990 Sb., v zmysle ktorého žalovaný vo

všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. Nesúhlasil ani so záverom súdu, že zmenkový úrok sa prieči dobrým mravom. Zmenku vystavila žalovaná, túto dobrovoľne podpísala a sadzba zmenkového úroku jej bola známa v čase vystavenia zmenky a s touto sadzbou súhlasila. Rozporoval aj záver súdu, že zmenka je neplatná pre neurčitý údaj splatnosti. Zo všetkých týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovie a prizná mu trovy odvolacieho konania.

Žalovaná sa k odvolaniu vyjadrila a uviedla, že súhlasí s uvedenou sumou 334,00 eur s príslušenstvom, ktorú sa zaviazala zaplatiť žalobcovi, avšak žiada o možnosť poskytnutia splátkového kalendára po 10 eur mesačne, nakoľko je nezamestnaná a poberá len príspevok v hmotnej núdzi.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

V konaní došlo k vade v procesnom postupe súdu, ktorá má za následok odňatie práva účastníkom konať pred súdom a na ktorú odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti v zmysle ust. § 212 ods. 3 O.s.p.

Táto vada spočíva v tom, že hoci súd prvého stupňa oznámil, že vo veci bude verejne vyhlásený rozsudok, následne vykonal vo veci pojednávanie, na ktoré nepredvolal účastníkov konania a tým im znemožnil realizáciu ich procesných práv s tým spojených.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti pred súdom konať dochádza tiež vtedy, keď súd vec prejedná a rozhodne v neprítomnosti účastníka konania, hoci nie sú preto splnené podmienky vyplývajúce z ust. § 101 ods. 2 O.s.p.

Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy (§ 101 ods. 2 O.s.p.).

Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že predpokladom uskutočnenia pojednávania a rozhodnutia v neprítomnosti účastníkov je riadne predvolanie účastníka na pojednávanie, ktorý sa nedostaví a ani nepožiada z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania.

Predvolanie účastníkov na pojednávanie sa musí doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 115 ods. 2 O.s.p.).

V prejednáwanej veci z obsahu spisu splnenie podmienok pre pojednávanie súdu v neprítomnosti účastníkov dňa 23.12.2013 preukázané nie je.

Uznesením zo dňa 09.12.2013 sudca rozhodol, že dňa 23.12.2013 o 11.00 hod. bude na Okresnom súde v Rožňave vyhlásený rozsudok vo veci samej. Uvedené oznámenie bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu dňa 10.12.2013. Následne však obsahom spisu nie je zápisnica o verejnom vyhlásení rozhodnutia, ale zápisnica o pojednávaní, v ktorej sa konštatuje, že účastníci neboli prítomní, pričom bola zachovaná päťdňová lehota na prípravu pojednávania. Ďalej zo zápisnice o pojednávaní je zrejmé, že súd oboznámil listinné dôkazy, uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a následne vyhlásil rozsudok.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že účastníci neboli vôbec predvolaní na pojednávanie, nemali vedomosť o tomto pojednávaní a nemohli tak realizovať svoje procesné právo predniesť návrh, resp. svoju obranu, označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, vyjadriť sa k návrhom na vykonanie dôkazov ako aj k samotným vykonaným dôkazom a na záver zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

Svojím procesným postupom súd v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom, nepochybne odňal právo účastníkom konať pred súdom, t.j. došlo k znemožneniu uplatniť procesné práva priznané im Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie ich práv a oprávnených záujmov.

Keďže pre odvolací súd z ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. vyplýva povinnosť vždy zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa v prípade, ak súd prvého stupňa postupoval v konaní predchádzajúcom vydaniu odvolacím súdom preskúmaného rozhodnutia v rozpore so zákonom tým spôsobom, že takéto konanie bezprostredne malo za následok odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že základným právom účastníka je, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti. Občiansky súdny poriadok, upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní, ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti účastníka konania na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 115 ods. 2 O.s.p.).

Pojednávať v neprítomnosti účastníkov môže súd iba za splnenia podmienok vyššie citovaného ust. § 101 ods. 2 O.s.p., t.j. ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie bez toho, aby požiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie.

Po vrátení veci bude teda povinnosťou súdu prvého stupňa postupovať podľa článku 9 Nariadenia Európskeho parlamentu, Rady ES č. 861/2007, teda môže nariadiť pojednávanie (vzhľadom na potrebu vykonať dokazovanie oboznámením obsahu listinných dôkazov alebo ich prečítaním), na ktoré riadne predvolá účastníkov konania a umožní im realizovať všetky im priznané procesné práva tak, ako boli vyššie uvedené, alebo môže rozhodnúť na základe listinných dôkazov aj bez nariadenia pojednávania. V novom rozhodnutí opätovne rozhodne o trovách celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.